

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการเสนอระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ในศูนย์สนเทศ
สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
สร้างระบบสารสนเทศของเอกสารการวิจัยและพระสงฆ์นักพัฒนา
ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามแนววัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีขั้นตอน
การดำเนินงานดังนี้

การศึกษาขั้นต้น

เป็นการสำรวจข้อมูลและรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์สนเทศ
การสังเกตการณ์ในการรวบรวมข้อมูล และการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ การทำรายการ
เอกสารรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับระบบปฏิบัติงานทำรายการเอกสาร ในสภาพปัจจุบันพบว่า ใน
การดำเนินการจัดทำรายการข้อค้นในสมุดทะเบียน และจากการศึกษาปัญหาการจัดทำรายการ
เอกสารพบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่จัดทำรายการเอกสารมีปัญหาในการบันทึกรายละเอียดของ
เอกสารตามหลักเกณฑ์ AACR2 ลึกทั้งเจ้าหน้าที่ซึ่งขาดประสบการณ์ในการทำรายการเอกสาร
ปัญหาเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ปัญหาผู้ใช้ไม่ทราบวิธีค้นหาเอกสาร จาก
สมุดทะเบียน ปัญหาการผลิตรายงานที่ซ้ำซ้อน ปัญหาจำนวนเอกสารที่มีเพิ่มมากขึ้น แต่การทำ
รายการเอกสารยังคงล่าช้า สำหรับรายการพระสงฆ์นักพัฒนามีการทำรายการในรูปของหนังสือ
ทำเนียบพระสงฆ์นักพัฒนา ซึ่งยังมีปัญหาในด้านการค้นหารายการพระสงฆ์นักพัฒนาที่ตกลงการเป็น
ไปอย่างล่าช้า เนื่องจากยังจัดเก็บในรูปแบบของหนังสือซึ่งไม่สะดวกต่อการค้นคืน และข้อมูลส่วน
ตัวยังมีการจัดเก็บไม่สมบูรณ์ ๆ ล ๆ

การวิเคราะห์ระบบงาน

เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้นมาวิเคราะห์ โดยจัดทำเป็นผังงานการ
ปฏิบัติงานปัจจุบัน (Manual work flow chart) อธิบายถึงระบบงานว่าเริ่มต้นจากที่ใด
แยกย่อยอย่างไร แล้วนำเสนอให้เจ้าหน้าที่พิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ หลังจากนั้นจึงค้นหาวิธี
แก้ปัญหา โดยเสนอระบบงานใหม่ โดยนำมาสร้างแผนภูมิการปฏิบัติงาน และเสนอการนำระบบ
ไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS Version 2.3 มาใช้ ซึ่งมี

วัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ศูนย์สนเทศสามารถให้บริการเอกสารและรายการพระสงฆ์นักพัฒนา ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเอกสารและงานพระสงฆ์ นักพัฒนา ของศูนย์สนเทศ มาใช้งาน ซึ่งรายการปฏิบัติงาน โดยนำ MINI-MICRO CDS/ISIS เข้ามาสร้างฐานข้อมูลเอกสารและฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา บำรุงรักษาเพิ่มข้อมูล สืบค้นข้อมูล และแสดงผลข้อมูลทางหน้าจอภาพและเครื่องพิมพ์ และสนับสนุนนโยบายการนำ ไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในศูนย์สนเทศ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การออกแบบระบบ

การออกแบบระบบทำขึ้นหลังจากตรวจสอบแก้ไขแผนภูมิการปฏิบัติงานใหม่ โดยมี หลักสำคัญว่าระบบปฏิบัติงานใหม่ที่สามารถทำงานได้ดังนี้

1. บำรุงรักษาเพิ่มข้อมูล ได้แก่ การเพิ่มรายการ แก้ไขรายการ ลบรายการ ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลหลัก และสร้างดัชนี
2. สามารถสืบค้นข้อมูล
3. แสดงผลข้อมูล

การออกแบบระบบการทำรายการเอกสารและรายการพระสงฆ์นักพัฒนา ผู้วิจัยได้ นำโปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS Version 2.3 มาใช้ในการประมวลผล และสร้างฐานข้อมูลเอกสารและฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา เริ่มต้นจากการออกแบบผลลัพธ์ ที่ต้องการก่อน ได้แก่ ออกแบบข้อมูลนำเข้า (Input Design) ออกแบบผลลัพธ์ (Output Design) ออกแบบเพิ่มข้อมูล (File Design) และการประมวลผลข้อมูล การดำเนินงานสร้างฐานข้อมูลต้องมีการสร้างเพิ่มข้อมูลต่างๆ ของฐานข้อมูลมีดังนี้

1. ตารางกำหนดเขตข้อมูล (Field Definition Table) เพื่อกำหนด ข้อมูลที่ต้องเก็บว่ามีรายละเอียดใดบ้าง เพื่อพิจารณากำหนดเนื้อที่ในการจัดเก็บข้อมูลแต่ละ เขตข้อมูลกำหนดเขตข้อมูลย่อย เพื่อให้ตรงกับ การเก็บข้อมูลที่มีใน UNIVARC ส่วนเขตข้อมูล พระสงฆ์นักพัฒนา มีการจัดเก็บข้อมูลแต่ละเขตข้อมูลกำหนดเขตข้อมูลย่อย เพื่อให้ตรงกับ การเก็บข้อมูลที่มีใน หนังสือทำเนียบพระสงฆ์นักพัฒนา ภาคอีสาน และฐานข้อมูลใครเป็นใคร ในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการออกแบบสอบถาม เพื่อทราบถึงความต้องการว่าสมควร มีรายละเอียดใดบ้างที่ต้องการใช้งาน โดยทำการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดูแลระบบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ จากศูนย์สนเทศ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ จำนวน พระภิกษุ 9 รูป มรณวาส 1 คน เจ้าหน้าที่/บรรณารักษ์ จากห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย จำนวน

พระภิกษุ 1 รูป พราวาส 1 คน จากหอสมุดกลาง จำนวน พระภิกษุ 3 รูป รวมทั้งสิ้น 15 รูป/คน โดยยึดหลักเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคำถามที่มีความจำเป็น ที่ใช้โครงสร้างฐานข้อมูล มาเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก โดยนำมาใช้เป็นเขตข้อมูลของแฟ้มข้อมูล

2. การออกแบบแผ่นป้อนข้อมูล (Data Entry Worksheet) เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลเอกสารการวิจัยและข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา ผ่านเข้าไปในระบบฐานข้อมูล

3. การออกแบบรูปแบบการแสดงผลรายงาน (Display format)

รูปแบบการแสดงผลรายงาน ได้กำหนดรูปแบบที่จะใช้ในการแสดงผล หรือแสดงข้อมูล และข้อมูล ในฐานข้อมูลตามความต้องการใช้ลักษณะการใช้งาน โดยสามารถแสดงผลได้ทั้งทางหน้าจอภาพและเครื่องพิมพ์ สำหรับฐานข้อมูลเอกสารได้ออกแบบรูปแบบการแสดงผลรายงานไว้ 4 แบบ โดยยึดหลักเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคำตอบจากแบบสอบถาม การกำหนดโครงสร้างเอกสารและรูปแบบการแสดงผลรายงานฐานข้อมูลเอกสาร ได้แก่ การแสดงผลรายงานในรูปแบบตารางการ แบบ AACR2 การแสดงผลรายงานในรูปแบบบรรณานุกรม การแสดงผลรายงานเพื่อการตรวจสอบ และการแสดงผลรายงานทางหน้าจอภาพ โดยยึดหลักเกณฑ์การลงรายการแองโกลอเมริกันฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2

สำหรับฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา มีรูปแบบการแสดงผลรายงาน 5 รูปแบบโดยยึดหลักเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคำตอบจากแบบสอบถาม การกำหนดโครงสร้างพระสงฆ์นักพัฒนาและรูปแบบการแสดงผลรายงานฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา ได้แก่ การแสดงผลรายงานเพื่อการตรวจสอบ การแสดงผลรายงานทางหน้าจอภาพ การแสดงผลรายงานชื่อและประวัติ การแสดงผลรายงานชื่อและกิจกรรมพัฒนา การแสดงผลรายงานบรรณานุกรมพระสงฆ์นักพัฒนา โดยยึดหลักเกณฑ์หนังสือทำเนียบพระสงฆ์นักพัฒนา ภาคอีสาน และใครเป็นใครในประเทศไทย

4. การออกแบบตารางกำหนดเขตข้อมูลทำดัชนี (Field Select Table) ทำให้สามารถค้นหารายการต่าง ๆ

สำหรับฐานข้อมูลเอกสาร สามารถค้นได้จาก เลขทะเบียนคนเอกสาร ภาษา ชื่อเรื่องและความรับผิดชอบ รหัสหมวดหมู่ ชื่อบุคคล ชื่อนิติบุคคลและชื่อเรื่องการประชุม ชื่อเรื่องแบบฉบับ

สำหรับข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา สามารถค้นได้จาก เลขประจำระเบียบ จังหวัดและภาค ชื่อ ชื่อนำหน้า สมณศักดิ์ วัน เดือน ปีเกิด สถานที่เกิด วัดที่สังกัด การศึกษาอบรม ภูมิลำเนา ตำแหน่งปัจจุบัน ปีที่เริ่มกิจกรรมและชื่อกิจกรรม กิจกรรมเด่น กลุ่มสาขาพัฒนา มุณินิธิและตำแหน่งกรรมมุณินิธิต่าง ๆ รางวัล เกียรติคุณต่าง ๆ

ตัวอย่างข้อมูลเอกสารเพื่อบันทึกเข้าฐานข้อมูล ผู้วิจัยทำการคัดเลือก
ข้อมูลเอกสาร จากศูนย์สนเทศ สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัย
จำนวนเอกสาร 100 รายการ แยกเป็นประเภทละ 10 รายการ คือ การศึกษาคณะสงฆ์
10 รายการ วัดและการปกครองคณะสงฆ์ 10 รายการ ศาสนากับสังคม 10 รายการ
ศาสนาและปรัชญา 10 รายการ ศาสนาทัวไป 10 รายการ เอกสารวิชาการวิจัย 10 รายการ
เบ็ดเตล็ด 10 รายการ งานของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 10 รายการ ภาษาอังกฤษ
10 รายการ รวมทั้งสิ้น 100 รายการ และตัวอย่างข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา 44 รายการ
ซึ่งนำมาจากหนังสือทำเนียบพระสงฆ์นักพัฒนา ภาคอีสาน

จากนั้นทำการวิเคราะห์การลงรายการตามหลักเกณฑ์ AACR2 ซึ่งได้รับคำแนะนำ
จากอาจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จากนั้นแปลงข้อมูลลงในแผ่นป้อนข้อมูล
(Worksheet) ที่ออกแบบเหมือนแผ่นป้อนข้อมูลทางจอภาพ (Data entry Worksheet)
ซึ่งกรอกรายละเอียดข้อมูลและกำหนดเขตข้อมูลสอดคล้องตาม UNIVMARC สำหรับข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา
ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจากหนังสือทำเนียบพระสงฆ์นักพัฒนา ภาคอีสาน ของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การสร้างระบบ

การสร้างและทดสอบระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเอกสาร
การวิจัย และฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา และทำเอกสารประกอบระบบเพื่อเป็นคู่มือ ในการ
ปฏิบัติงานของผู้ใช้ระบบ

การสร้างระบบนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ PC/XT Compatible
ขนาดหน่วยความจำหลัก 640 กิโลไบต์ ของภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยนำโปรแกรมสำเร็จรูป MINI-MICRO CDS/
ISIS Version 2.3 มาสร้างเป็นโปรแกรมสำหรับงานสร้างฐานข้อมูลเอกสารและฐานข้อมูล
พระสงฆ์นักพัฒนา ตามรายละเอียดที่กำหนดขึ้นในขั้นการออกแบบระบบ การทดสอบระบบ ผู้วิจัย
ได้ Backup ฐานข้อมูลเอกสารและฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา และได้ Restore ลงเครื่อง
PC/XT ของกองวิชาการ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

1. ฐานข้อมูลเอกสาร โดยกำหนด

1. แฟ้มข้อมูลหลัก 4 แฟ้ม ได้แก่ ตารางกำหนดเขตข้อมูล (RES.FDT)

แฟ้มข้อมูลดัชนี (RES.FST) แฟ้มป้อนข้อมูล (RES.FMT) รูปแบบแสดงรายงาน (RES.PFT)

2. กำหนดคำสั่งแสดงรายงาน 4 แฟ้ม ได้แก่ คำสั่งการแสดงรายงาน
ในรูปบัตรรายการ แบบ AACR2 (RES.PFT) คำสั่งแสดงรายงานในรูปแบบบรรณานุกรม
(RESC.PFT) คำสั่งแสดงรายงานเพื่อการตรวจสอบ (RESA.PFT) คำสั่งแสดงรายงานหน้า
จอภาพ RESB.PFT)

3. กำหนดเงื่อนไขการสั่งเรียง 1 แฟ้ม (EYJIM.FMT) กำหนดเงื่อนไข
การสั่งพิมพ์ 5 แฟ้ม ได้แก่ การสั่งพิมพ์รูปบัตรรายการ (EYTIN.FMT) การสั่งพิมพ์เพื่อการตรวจ
สอบ (EYTIM.FMT) การสั่งพิมพ์ทางหน้าจอ (EYNIN.FMT) การสั่งพิมพ์บรรณานุกรมเอกสาร
(EYMIN.FMT) การสั่งพิมพ์เฉพาะเขตข้อมูล (EYJAM.FMT) เมื่อกำหนดโครงสร้างฐานข้อมูล
เรียบร้อยแล้ว บันทึกข้อมูลเอกสารที่เตรียมไว้ 100 รายการ เพื่อทดสอบสมรรถนะการทำงานของ
ของระบบ

2. ฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา โดยกำหนด

1. แฟ้มข้อมูลหลัก 4 แฟ้ม ได้แก่ ตารางกำหนดเขตข้อมูล (PIC.FDT)
แฟ้มข้อมูลดัชนี (PIC.FST) แฟ้มป้อนข้อมูล (PIC.FMT) รูปแบบแสดงรายงาน (PIC.PFT)

2. กำหนดคำสั่งแสดงรายงาน 5 แฟ้ม ได้แก่ คำสั่งการแสดงรายงาน
เพื่อการตรวจสอบ (PICA.PFT) คำสั่งแสดงรายงานหน้าจอภาพ (PICB.PFT) คำสั่งแสดง
รายงานชื่อและประวัติ (PIC.PFT) คำสั่งแสดงรายงานชื่อและกิจกรรม (PICC.PFT)
คำสั่งแสดงรายงานบรรณานุกรมพระ (PICD.PFT)

3. กำหนดเงื่อนไขการสั่งเรียง 1 แฟ้ม (EYCAN.FMT) กำหนดเงื่อนไข
การสั่งพิมพ์ 6 แฟ้ม ได้แก่ การสั่งพิมพ์ชื่อและประวัติ (EYPAM.FMT) การสั่งพิมพ์เพื่อการตรวจ
สอบ (EYPAC.FMT) การสั่งพิมพ์ทางหน้าจอ (EYSAT.FMT) การสั่งพิมพ์ชื่อและกิจกรรมพัฒนา
(EYMAN.FMT) การสั่งพิมพ์บรรณานุกรมพระสงฆ์นักพัฒนา (EYHON.FMT) การสั่งพิมพ์เฉพาะ
เขตข้อมูลรายชื่อพระสงฆ์นักพัฒนา (EYPAN.FMT) เมื่อกำหนดโครงสร้างฐานข้อมูลเรียบร้อยแล้ว
บันทึกข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนาเอกสารที่เตรียมไว้ 44 รายการ เพื่อทดสอบสมรรถนะ
การทำงานของระบบ

จากนั้นจึงทำคู่มือการใช้ระบบฐานข้อมูลเอกสารและฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา
การออกรายงานจะใช้โปรแกรม CU-WRITER ช่วยในการปรับรูปแบบ เพื่อความถูกต้องและ
สวยงาม

การจัดทำคู่มือการใช้ฐานข้อมูล เพื่อใช้ประกอบกับการเรียกใช้ฐานข้อมูล

มีเนื้อหาสำคัญ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผู้ดูแลระบบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่/บรรณาธิการ ประกอบด้วย การติดตั้งฐานข้อมูล การบำรุงรักษาฐานข้อมูล การสั่งพิมพ์รายงานในรูปแบบต่างๆ การทำสำเนาเพิ่มข้อมูล ซึ่งมี 2 ฐานข้อมูล

ส่วนที่ 2 ผู้ใช้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่/บรรณาธิการและผู้ให้บริการ ที่จะใช้ในการค้นหารายการที่ต้องการและสั่งพิมพ์รายงานที่ค้นได้ มี 2 ฐานข้อมูล

การประเมินผลระบบ

การประเมินผลระบบงาน เพื่อทดสอบระบบว่าสามารถดำเนินงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้ง โดยใช้เครื่องมือที่จัดทำขึ้นมาประกอบการประเมินผล ประกอบด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป MIN-MICRO CDS/ISIS Version 2.3 ที่บรรจุข้อมูลเอกสาร จำนวน 100 รายการ และข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา จำนวน 44 รายการ และคู่มือการใช้ฐานข้อมูล สำหรับแบบประเมินผลเครื่องมือที่ใช้การประเมิน ประกอบด้วยคำถาม 2 ชนิด คือ

- 1) คำถามชนิดมาตราประมาณค่า (Rating scale)
- 2) คำถามชนิดปลายเปิด (Open end)

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบประเมินผลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลที่ได้จากการทดสอบระบบกับผู้ใช้ระบบทั้ง 2 กลุ่ม คือ ผู้ดูแลระบบ ผู้ให้บริการ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้ระบบด้วย โดยประเมินผลกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม รวมทั้งสิ้นจำนวน 45 รูป/คน แบบประเมินผลที่ใช้ในการประเมินผล ประกอบด้วย แบบประเมินผลระบบจัดการฐานข้อมูลเอกสารและฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบประเมินผลสำหรับผู้ดูแลระบบ ตอนที่ 3 แบบประเมินผลสำหรับผู้ใช้ เพื่อทดสอบว่าระบบที่จัดทำขึ้นสามารถดำเนินงานได้ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยการจัดตารางเวลาในการทดสอบระบบ ใช้เวลาทั้งสิ้น 21 วัน เมื่อทำการทดสอบระบบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้รับแบบประเมินผลระบบกลับคืนมาครบทั้ง 45 ฉบับ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ได้แก่ ข้อมูลหาค่าร้อยละ ข้อมูลจากคำถามชนิดมาตราประมาณค่า หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์คำนวณแล้ว นำเสนอในรูปตารางและการบรรยายสรุป ข้อมูลชนิดปลายเปิดได้สรุปเป็นหัวข้อความประเด็นสำคัญ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลของการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ฐานข้อมูลเอกสาร

1.1 การดำเนินงานของระบบด้านการออกแบบโครงสร้างของระบบ

การทดสอบใช้ระบบในด้านารออกแบบโครงสร้างของระบบเอกสาร โดยละเอียดกับกลุ่มผู้ใช้บริการ ได้ทดสอบระบบและออกแบบประเมิน ในด้านการออกแบบโครงสร้างของระบบในบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า มีความเหมาะสมในการใช้งานได้ดีในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.06$ ส่วนผู้ดูแลระบบ ซึ่งปรากฏว่า ผู้ดูแลระบบ มีความเห็นโดยภาพรวมว่า การออกแบบโครงสร้างที่เหมาะสม มีความเหมาะสมในการใช้งานได้ดีในระดับมากมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.93$

ผู้ใช้บริการ มีความเห็นว่าระบบมีการออกแบบที่เหมาะสมกว่าผู้ดูแลระบบ เนื่องจากการกำหนดโครงสร้างฐานข้อมูลเอกสาร โดยยึดหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานบรรณารักษศาสตร์ ได้แก่ หลักเกณฑ์แบบ AACR2 และ UNIMARC ในขณะที่ผู้ดูแลระบบ เห็นว่ารายละเอียดที่จัดเก็บมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมาก แต่การบันทึกข้อมูล มีความยุ่งยากซับซ้อนเนื่องจากมีเขตข้อมูลย่อยมาก เพราะผู้ดูแลระบบ มีความคุ้นเคยกับเครื่องมือตัวค้นรายการเอกสารอย่างง่ายก็ให้รายละเอียดเพียงสั้น ๆ คือ ปรากฏเพียงเลขเรียกเอกสาร และชื่อเรื่อง

1.2 การดำเนินงานของระบบด้านการจัดเก็บรายการเอกสาร

ผู้ดูแลระบบ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า ระบบสามารถจัดเก็บรายการเอกสารได้ดีในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.15$

ผู้ดูแลระบบ เห็นว่าสามารถจัดเก็บข้อมูลเข้าฐานข้อมูล ปฏิบัติได้ง่าย เนื่องจากมีเมนูช่วยในการเรียกแผ่นป้อนข้อมูลที่ใช้บันทึกข้อมูลผ่านเข้าสู่เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ แต่เนื่องจากสาเหตุที่เขตข้อมูลมีมากทำให้แผ่นป้อนข้อมูลมีจำนวนหน้าจอบวกมาก ทำให้ผู้ดูแลระบบที่บันทึกก็มีความคิดว่าต้องพิมพ์ข้อมูลมาก แต่ควรระวังไว้เพื่อรายการอื่นๆ ที่อาจจะมข้อมูลที่ต้องบันทึกลงในเขตข้อมูลนั้น

1.3 การดำเนินงานของระบบด้านารสืบค้นรายการเอกสาร

การประเมินระบบในด้านารสืบค้นข้อมูลพบว่า เมื่อกลุ่มผู้ทดสอบ ทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า ในด้านการสืบค้น ใช้งานได้ดีในระดับมาก $\bar{X} = 4.23$ ส่วนผู้ดูแลระบบ ก็มีความคิดเห็นโดยภาพรวมใช้งานได้ดีในระดับมากเช่นกัน คือ $\bar{X} = 4.04$

ผู้ให้บริการ มีความคิดเห็น ในด้านการสืบค้นมากกว่าผู้ดูแลระบบ ส่วนเหตุที่ผู้ให้บริการให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าผู้ดูแลระบบ เนื่องจากการค้น โดยใช้โปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS มีความสะดวก รวดเร็ว กว่าระบบเดิม อีกทั้งผู้ให้บริการส่วนมาก ไม่มีความรู้เรื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เมื่อใช้โปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS สืบค้น จึงมีความรู้สึก มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพกว่าระบบเดิม ส่วนผู้ดูแลระบบมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อการสืบค้นข้อมูลต่ำกว่าผู้ให้บริการ เนื่องจาก มีวิธีการค้นรายการที่แตกต่างกันไป ได้แก่ การใช้ทางเลือก S ในการค้นหารายการที่ต้องการ โดยการป้อนคำหรือวลีที่ต้องการและการเลือก T ในการเลือกจากค่าที่มีการจัดเก็บ และการเลือกใช้ ตรรกแบบ Boolean AND(+) OR(+) NOT(^) ร่วมกับการค้นหาเรื่องที่ต้องการ อีกทั้งผู้ดูแลระบบ ไม่ค่อยเคยกับการแสดงรายการแบบ AACR2 และมีความคิดเปรียบเทียบกับโปรแกรมสำเร็จรูปอื่น ๆ ในด้านขบวนการ การดำเนินงานของโปรแกรมที่มีระบบที่คู่แข่งในการสืบค้น การเปลี่ยนรูปแบบการแสดงผลรายการ และการแสดงผลลัพธ์ที่ค้นได้

1.4 การดำเนินงานของระบบด้านคู่มือของระบบ

การทดสอบ ด้านคู่มือของระบบทั้งผู้ให้บริการและผู้ดูแลระบบ มีความคิดเห็นโดยภาพรวม ใช้งานได้ดีในระดับมากคือ $\bar{X} = 4.07$ และ $\bar{X} = 3.70$ ตามลำดับ

ผู้ประเมินทั้ง 2 กลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านคู่มือการใช้งานว่า ควรมีภาคผนวกทางเลือกของเมนูเป็นภาษาไทย และมีภาคผนวกโครงสร้างเป็นภาษาไทย เพื่อให้เข้าใจมากขึ้น เนื่องจากเมนูเป็นภาษาอังกฤษและโครงสร้างเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ยากต่อการเข้าใจ

2. ฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา

2.1 การดำเนินงานของระบบด้านการออกแบบโครงสร้างของระบบ

การทดสอบใช้ระบบในด้านการออกแบบโครงสร้างของระบบพระสงฆ์นักพัฒนา โดยละเอียดกับกลุ่มผู้ดูแลระบบ ซึ่งปรากฏว่า ผู้ดูแลระบบมีความเห็นโดยภาพรวมว่าการออกแบบโครงสร้างที่เหมาะสม ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.98$ ส่วนกลุ่มผู้ให้บริการได้ทดสอบระบบและออกแบบประเมิน ในด้านการออกแบบโครงสร้างของระบบในบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า มีความเหมาะสมต่อการจัดเก็บและสืบค้นในระดับมากคือ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.97$

ผู้ดูแลระบบ มีความเห็นว่าระบบมีการออกแบบที่เหมาะสมกว่าผู้ใช้บริการ เนื่องจาก การกำหนดโครงสร้างฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา โดยยึดหลักเกณฑ์หนึ่งสี่ทว่าเนียบพระสงฆ์ นักพัฒนา ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ผู้ดูแลระบบ ยึดเป็นหลักปฏิบัติในการจัดทำรายการพระสงฆ์นักพัฒนา และมีความเห็นว่ารายละเอียดที่จัดเก็บมีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมาก แต่การบันทึก ข้อมูล มีความยุ่งยากซับซ้อน เนื่องจากมีเขตข้อมูลย่อยมาก เพราะผู้ดูแลระบบ มีความคุ้นเคย กับเครื่องมือช่วยค้นรายการพระสงฆ์นักพัฒนาอย่างง่ายที่ให้รายละเอียดเพียงสั้น ๆ คือ ปรากฏ เพียงชื่อ และกลุ่มสาขาพัฒนา ในขณะที่ผู้ใช้บริการ มีความเห็นว่ากำหนดโครงสร้าง ฐานข้อมูลพระสงฆ์นักพัฒนา มีความเหมาะสมเช่นเดียวกัน เนื่องจากการผลลัพธ์ที่ได้กระชับรัด และตรงกับความต้องการมาก

2.2 การดำเนินงานของระบบด้านการจัดเก็บรายการพระสงฆ์นักพัฒนา

ผู้ดูแลระบบ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า ระบบสามารถจัดเก็บรายการพระสงฆ์ นักพัฒนา ใช้งานได้ดีในระดับมาก คือ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.13$

ผู้ดูแลระบบ เห็นว่าสามารถจัดเก็บข้อมูลเข้าฐานข้อมูล ปฏิบัติได้ง่าย เนื่องจาก มีเมนูช่วยในการเรียกแผ่นป้อนข้อมูลที่ใช้บันทึกข้อมูลผ่านเข้าสู่เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ แต่เนื่องจากสาเหตุที่เขตข้อมูลมีมากทำให้แผ่นป้อนข้อมูลมีจำนวนหน้าจอบ้าง ทำให้ผู้ดูแลระบบ ที่บันทึกมีความคิดว่าต้องพิมพ์ข้อมูลมาก แต่ควรระวังไว้เพื่อรายการอื่น ๆ ที่อาจจะมิข้อมูล ที่ต้องบันทึกลงในเขตข้อมูลนั้น

2.3 การดำเนินงานของระบบด้านการสืบค้นรายการพระสงฆ์นักพัฒนา

การประเมินระบบในด้านการสืบค้นข้อมูลพบว่า เมื่อกลุ่มผู้ทดสอบ ทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า ผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า ในด้านการสืบค้น ใช้งาน ได้ดีในระดับมาก $\bar{X} = 4.20$ ส่วนผู้ดูแลระบบ ก็มีความคิดเห็นโดยภาพรวมใช้งานได้ดี ในระดับมากเช่นกัน คือ $\bar{X} = 4.13$

ผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็น ในด้านการสืบค้นมากกว่าผู้ดูแลระบบ สาเหตุที่ ผู้ใช้บริการให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าผู้ดูแลระบบ เนื่องจากการค้น โดยใช้ โปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS มีความสะดวก รวดเร็วกว่าระบบเดิม อีกทั้ง ผู้ใช้บริการส่วนมาก ไม่มีความรู้เรื่องไมโครคอมพิวเตอร์ เมื่อใช้โปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS ค้นคืน จึงมีความรู้สึก มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพกว่าระบบเดิม ส่วน ผู้ดูแลระบบ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อการสืบค้นข้อมูลต่ำกว่าผู้ใช้บริการ เนื่องจาก มีวิธ การค้นรายการที่แตกต่างกันไป ได้แก่ การใช้ทวงเลือก S ในการค้นหารายการที่ต้องการ

โดยการป้อนค่าหรือวลีที่ต้องการและการเลือก T ในการเลือกจากค่าที่มีการจัดเก็บ และการเลือกใช้ ตรรกแบบ Boolean AND(*) OR(+) NOT(^) ร่วมกับการค้นหาเรื่องที่ต้องการ และมีความคิดเปรียบเทียบกับโปรแกรมสำเร็จรูปอื่น ๆ ในด้านขอบเขตการดำเนินงานของโปรแกรม ที่มีระบที่ยุ่งยากในการสืบค้นการเปลี่ยนรูปแบบการแสดงผลรายการ และการแสดงผลลัพธ์ที่ค้นได้

2.4 การดำเนินงานของระบบด้านคู่มือของระบบ

การทดสอบ ด้านคู่มือของระบบทั้งผู้ใช้บริการและผู้ดูแลระบบ มีความคิดเห็นโดยภาพรวม ใช้งานได้ดีในระดับมาก คือ $\bar{X} = 4.02$ และ $\bar{X} = 3.60$ ตามลำดับ

ผู้ประเมินทั้ง 2 กลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านคู่มือการใช้งานระบบว่า ควรมีการทบทวนทางเลือกของเมนูเป็นภาษาไทย และมีภาคผนวกโครงสร้างเป็นภาษาไทย เพื่อให้เข้าใจมากขึ้น เนื่องจากเมนูเป็นภาษาอังกฤษและโครงสร้างเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ยากต่อการเข้าใจ

ปัญหาและอุปสรรค

จากการศึกษาใน ปัญหาและอุปสรรคของผู้ใช้ระบบทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าผู้ใช้ระบบทั้ง 2 กลุ่มค่อนข้างจะมีความยุ่งยากเล็กน้อยในการเก็บข้อมูลและตรวจสอบ การใช้ภาษาไทยยังไม่ค่อยจะสมบูรณ์ เช่น ยังมีภาษาอังกฤษแทรก เมื่อใช้ฐานข้อมูลภาษาไทย ในการสืบค้นรายการ คำสั่งไปเป็นภาษาอังกฤษทำให้ผู้มีพื้นฐานภาษาอังกฤษไม่ดี แต่มีความสนใจคงใช้ได้ไม่เต็มที่ น่าจะพัฒนาคำสั่งให้เป็นภาษาไทย รูปแบบตัวหนังสือไม่คมชัดชัดเจนเท่าที่ควร มีเมนูมากไม่สะดวกกับผู้ที่ไม่ค่อสรู้ระบบ

จากการประเมินผลระบบการทำรายการเอกสารและทำรายการพระสงฆ์นักพัฒนาสรุปได้ว่า ผู้ประเมินทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นว่า ระบบการทำรายการเอกสารและทำรายการพระสงฆ์นักพัฒนา โดยใช้ MINI-MICRO CDS/ISIS มีสมรรถนะที่ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นสารนิเทศได้ถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว กว่าระบบงานเดิม และทำให้เจ้าหน้าที่สามารถบริการได้มากกว่าเดิมตรงตามสมมติฐานของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ในการสร้างฐานข้อมูล และรายการต่าง ๆ แล้ว ตลอดถึงจัดทำคู่มือการใช้งานระบบแล้ว ควรมีการจัดอบรมแนะนำการใช้ระบบแก่ผู้ใช้ระบบที่สนใจแต่ไม่มีพื้นฐานความรู้

ด้านคอมพิวเตอร์

2. ระบบฐานข้อมูลที่สร้างในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานด้านเอกสารและด้านพระสงฆ์นักพัฒนา และจากการศึกษาพบว่า ข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้วนี้สามารถนำไปใช้กับงานอื่น ๆ ในศูนย์สนเทศได้อีก เช่น บริการข่าวสารทันสมัย (Current Awareness Services) บริการสารนิเทศเลือกสรรเฉพาะบุคคล (Selective Dissemination of Information หรือ SID เป็นต้น

3. ควรมีการจัดอบรมแนะนำการใช้ MINI-MICRO CDS/ISIS แก่ผู้ใช้ระบบที่สนใจ

แนวทางการวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการให้บริการเป็นไปอย่างกว้างขวาง ควรจะได้มีการค้นคว้าเพิ่มเติม ดังนี้

1. พัฒนาระบบภาษาไทยของโปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS ให้เรื่องและตัดค่าได้อย่างถูกต้องตามหลักพจนานุกรม
2. พัฒนาโปรแกรม MINI-MICRO CDS/ISIS ให้ทำระบบศูนย์สนเทศ ครอบคลุมตั้งแต่การใช้ Search Key จนถึงขั้นตอนการออกรายงาน